

Saatekirje VillageWaters -hankkeen tiedon keruuta varten

VillageWaters (Water emissions and their reduction in village communities – villages in Baltic Sea Region as pilots)

Haja-asutusalueen jätevedet ovat maatalouden jälkeen seuraavaksi suurin Itämeren hajakuormituksen lähde; noin 11 % hajakuormituksen Itämeren rehevöittävästä kokonaisvaikutuksesta. Haja-asutusten jätevesien rehevöittävä vaikutuksen vähentäminen on EU:n ympäristöpolitiikan tärkeä osatavoite pyrittäessä saavuttamaan hyvä vesistöjen tila kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Tämän hankkeen tavoite on ollut tuottaa Hajavesijelppi -työkalu, joka kerää yhteen kiinteistö- ja kyläkokoluokan jäteveden puhdistusteknologioiden tietoja hankekonsortion partnerimaista. Hajavesijelppi auttaa haja-asutusalueen kotitalouksia, kyliä ja julkisia toimijoita näiden etsiessä kustannustehokkaita ja ympäristöystävällisiä jäteveden käsittelyratkaisuja aiempaa järjestelmää uusittaessa tai uutta rakennettaessa. Hankkeen päätuotoksena on käytännönläheinen, verkkosivuston kautta toimiva Hajavesijelppi, joka arvioi eri olosuhteisiin parhaiten sopivat jätevesijärjestelmäratkaisut perustuen hankkeessa kerättyyn tietoon ja käyttäjän antamaan kuvaukseen käytöstä, johon järjestelmä tulisi.

Työkalu soveltuu kaikille käyttäjäryhmille Itämeren alueen maissa ja myös soveltuvin osin sen ulkopuolella. Työkalun pääkäyttäjät ovat haja-asutusalueiden kotitaloudet ja asukkaat ensisijaisesti Itämeren maissa, mutta hyötyjinä ovat myös päättäjät, viranomaiset, ympäristöjärjestöt, teknologia- ja kehitysyhtiöt, neuvontayhdistykset, tutkimuslaitokset ja kunnat. Tiedon myötä päästöt vähenevät paikallisesti, mutta myös koko Itämeren alueella. Työkalua voidaan Itämeren maiden lisäksi hyödyntää kaikkialla, missä työkalun tarjoamaa tietoa haja-asutusalueille soveltuvista jätevesiteknologioista tarvitaan. Työkalu toimii kaikkien partnerimaiden pääkielillä sekä ruotsin ja englannin kielillä.

Hankkeen nettisivut löytyvät osoitteesta <https://villagewaters.eu/>. Hankkeen kesto on 1.3.2016-28.2.2019 ja rahoittaja Interreg Baltic Sea Region (BSR), <http://www.interreg-baltic.eu/home.html>. Hankekonsortioon kuuluu 13 partneria 5 eri maasta (Viro, Suomi, Latvia, Liettua ja Puola). Luonnonvarakeskus Luke toimii hankkeen koordinaattorina.

TIETOLÄHTEET JA TIEDONKERÄYKSEN TOTEUTTAJAT

Tietoja kerätään kiinteistö- ja kyläkokoluokan jätevesiteknologioita valmistavilta yrityksiltä ja jälleenmyyjiltä sekä vastaavien jätevesijärjestelmien suunnitteluun, asentamiseen ja käyttöön osallistuvilta tahoilta Suomesta ja jokaisesta hankekonsortion partnerimaista hankkeessa kehitettävää Hajavesijelppiä varten. Tietoa kerätään lisäksi hankkeeseen osallistuvista pilottikylistä, joissa tehdään muutoksia jätevedenkäsittelyssä, sekä kotitalouksista, jotka ovat hiljan hankkineet uuden jätevesijärjestelmän. Suomessa tiedonkeruuseen osallistuvat

Luonnonvarakeskus Luke, Suomen ympäristöopisto SYKLI, Novago Yrityskehitys Oy ja Länsi-Uudenmaan vesi- ja ympäristö ry LUVY. Tiedonkeruu toteutetaan haastatteluina ja/tai lomakekyselyinä, joissa haastattelijat vievät tiedot hanketta varten tehtyihin tiedonkeruulomakkeisiin ja tallennetaan Hajavesijelpin tietopankkiin. Tietojen tulisi olla mahdollisimman oikeita ja virheettömiä.

TIETOJEN KÄYTTÖ

Kerättäviä tietoja käytetään hankkeessa luotavassa Hajavesijelpissä. Ne sisältävät teknologioiden teknisiä ja toiminnallisia tietoja, kustannus-, ympäristö- ja sosiaalista tietoa sekä saatavuustietoja. Työkalun avulla käyttäjä voi vertailla eri teknologioita ja valita itselleen sopivan vaihtoehdon sekä saada selville sen, mistä ja miten kyseisen teknologian voisi hankkia. Yritykset esiintyvät Hajavesijelpissä todellisilla nimillään.

Työkalua rakentaa ja pitää yllä hankkeen toteutusvaiheessa hankekonsortio. Hankkeen päättyessä työkalun ylläpito siirretään uudelle ylläpitäjälle, joka jatkaa työkalun toimintaa siitä eteenpäin. Yrityksen antamia tietoja käytetään vain sen voimassa olevalla suostumuksella ja vain Hajavesijelpissä. Yrityksellä on koska tahansa oikeus tarkistaa työkalun ylläpitäjältä työkalussa olevat tietonsa, pyytää ylläpitäjää päivittämään tietonsa, kieltää tietojensa käyttö ja pyytää ylläpitäjää poistamaan tietonsa työkalun tietokannoista. Jos työkalu suljetaan, kaikki verkkotietokantoihin tallennetut tiedot poistetaan.

Tutkimuskonsortion jäsenet varaavat oikeuden hyödyntää yritykseltä keräämiään tietoja ja materiaalia muissakin yhteyksissä yrityksen suostumuksella ja erikseen sovittavilla ehdoilla.

MIKSI TIETOJA KANNATTAA ANTAA?

Hankkeessa luotavan Hajavesijelpin avulla jätevesijärjestelmän hankintaa suunnittelevat käyttäjät vertailevat eri jätevedenkäsittelyvaihtoehtoja. Työkalu tarjoaakin yrityksille oivan markkinointikanavan, jolla saa merkittävästi lisää näkyvyyttä omille tuotteilleen ja palveluilleen. Hajavesijelpin toiminta-alueena on koko Itämeren alue.

Tietojen toimittaminen työkaluun voi auttaa myös yrityksen omien teknologioiden kehittämisessä. Toimitettujen tietojen vastineeksi yritys voi saada tuotekehityksensä tueksi teknologioiden koko elinkaaren kattavat, elinkaariarviointilla tuotetut ympäristövaikutustiedot teknologian valmistamisesta, käytöstä, poistoon, energia- ja materiaalipanoksittain eriteltyinä. Vastaavat pääoma- ja käyttökustannusarviot ovat myös yrityksen käytettävissä.